

МЕРЕЖА ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК УСТАНОВ НАПН УКРАЇНИ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ

Яцишин А.В.,

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України,
м. Київ

У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства важливим є впровадження у ЗНЗ сучасних наукових здобутків і результатів досліджень щодо використання ІКТ у навчально-виховному процесі.

Бібліотеки навчальних та наукових установ в різних формах подання акумулюють у своїх фондах ресурси, створені викладачами і науковими співробітниками. Особливу роль у розширенні доступу науковців до інформації відіграють електронні бібліотеки, що забезпечують подання інформаційних ресурсів в електронному вигляді, віддалений доступ до них з використанням ІКТ [2, 6]. Тому у 2009 р. була створена мережа електронних бібліотек установ НАПН України (сайт: <http://lib.iitta.gov.ua>).

Колективом авторів у роботі [2] наголошено, що бібліотека як головний соціальний інститут, що організує збір, зберігання і використання інформаційних ресурсів, є невід'ємним компонентом процесу інформатизації освіти. Далі зазначено, що одним з пріоритетів розвитку інформаційного суспільства в Україні є забезпечення вільного доступу до бібліотек різних галузей та відомств, які є важливими компонентами інформаційно-ресурсного забезпечення сучасного суспільного розвитку [2, 6].

Проаналізувавши наявні інформаційні ресурси, розміщені в мережі електронних бібліотек установ НАПН України, зазначимо, що станом на 27.03.2014 р. внесено понад 2030 ресурсів [1], і їх кількість постійно збільшується. Зайти на сайт електронної бібліотеки НАПН України та переглянути вміст сховища може будь-хто, а щоб безкоштовно завантажити потрібні інформаційні ресурси, необхідно зареєструватися. У сховищі мережі електронних бібліотек установ НАПН України розміщені такі типи інформаційних ресурсів: книги (підручники, посібники), статті, тези, монографії, доповіді на конференціях, семінарах, вчених радах, на виставках чи симпозіумах, дисертації, артефакти, патенти, матеріали виставок, виступи, композиції, зображення, відео, аудіо, набори даних,

експерименти, навчальний матеріал та інша наукова продукція тощо [1].

Здійснити перегляд наявних інформаційних ресурсів можливо за такими полями: рік, автор, тема класифікатора, наукова установа, відділ/лабораторія, тип ресурсу тощо. Навігація за інформаційними ресурсами забезпечується функціями перегляду та пошуку. Отже, для виявлення потрібних матеріалів у мережі електронних бібліотек установ НАПН України можливо застосувати послідовний перегляд інформаційних ресурсів та два типи пошуку: стандартний (простий) та розширений. Крім того, наявна можливість перегляду нових надходжень до бібліотеки за останній тиждень [2, 31—28]. Простий пошук дає можливість виконати запит по значенню для будь-якого з наявних полів метаданих, виведення результату пошуку можна відсортувати за «роком видання», «автором» тощо. Наприклад, знаючи автора публікацій щодо виконання віртуальних робіт з фізики, увівши у пошукове вікно прізвище Дементієвська, знаходимо роботи цього автора. Ці публікації можуть зацікавити вчителів, методистів та ін. Також наведемо кілька публікацій (повно-текстові роботи, які можливо безкоштовно завантажити зі сховища електронної бібліотеки), що можуть бути цікавими для вчителів фізики і хімії. Наприклад, такі статті: Дементієвська Н.П. «Використання інтернет-ресурсів для навчального експерименту з курсу фізики середньої школи», Заболотний В.Ф., Лаврова А.В. «Навчальний фізичний експеримент з використанням цифрової лабораторії NOVA5000», Тукало М.Д. «Віртуальний експеримент як засіб інтернет-підтримки шкільного навчального хімічного експерименту», Соколюк О.М. «Комплекс засобів навчальної дослідницької діяльності з курсу фізики загальноосвітньої школи» та ін.

Якщо у пошуку вказати слово «школярі» та «старшокласники» буде знайдено відповідно 74 та 26 інформаційних ресурси (публікації), в яких є ці слова: Шелехова Г.Т. «Формування читацької діяльності учнів 5-7 класів на уроках української мови», Шевчук Л.М. «Самостійна робота над текстом у навчальних посібниках з читання для 2-го класу», Кришмарел В.Ю. «Забезпечення в Україні свободи совісті та віросповідання на уроках з предметів духовно-морального спрямування», Пархоменко О.М. «Аспекти забезпечення формування готовності старшокласників до професійного самовизначення в сфері сільськогосподарських професій», Мороз П.В. «Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання історії України»

та ін. Ці роботи можуть бути цікавими для вчителів, соціальних педагогів, психологів ЗНЗ.

Отже, інформаційні ресурси мережі електронних бібліотек установ НАПН України будуть корисними і цікавими для вчителів ЗНЗ; розміщені статті, монографії і підручники можливо безкоштовно завантажити і використовувати для навчальних цілей, зокрема, підготовки до проведення уроків та організації навчально-виховного процесу.

ДЖЕРЕЛА

1. Електронна бібліотека НАПН України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://lib.iitpa.gov.ua>. — Дата доступу 27.03.2014.
2. Електронні бібліотечні інформаційні системи наукових і навчальних закладів : [моногр.] / [Спірін О.М., Іванова С.М., Новицький О.В. та ін.] ; за наук. ред. проф. В.Ю. Бикова, О.М. Спіріна. — К. : Педагогічна думка, 2012. — 176 с.

